

w sprawie oceny programowej kierunku psychologia prowadzonego w Filii w Rzeszowie Uczelni Biznesu i Nauk Stosowanych „Varsovia” z siedzibą w Warszawie na poziomie jednolitych studiów magisterskich o profilu praktycznym, dokonanej na wniosek Ministra Nauki z dnia 29 kwietnia 2024 r.

§ 1

Na podstawie art. 245 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 258 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1571 z późn. zm.) Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, po zapoznaniu się z opinią I zespołu nauk społecznych, prowadzącego działalność w zakresie dyscyplin: nauki o bezpieczeństwie, nauki o komunikacji społecznej i mediach, nauki o polityce i administracji, nauki prawne, nauki socjologiczne, pedagogika, prawo kanoniczne, psychologia, stosunki międzynarodowe, raportem zespołu oceniającego oraz stanowiskiem Uczelni w sprawie oceny programowej kierunku psychologia prowadzonego w Filii w Rzeszowie Uczelni Biznesu i Nauk Stosowanych „Varsovia” z siedzibą w Warszawie na poziomie jednolitych studiów magisterskich o profilu praktycznym, wydaje ocenę:

negatywną

§ 2

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej stwierdza, że proces kształcenia realizowany w Filii w Rzeszowie Uczelni Biznesu i Nauk Stosowanych „Varsovia” z siedzibą w Warszawie nie umożliwia studentom kierunku psychologia osiągnięcia założonych efektów uczenia się dla studiów jednolitych studiów magisterskich o profilu praktycznym.

Spośród kryteriów określonych w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie kryteriów oceny programowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1787), uszczegółowionych w załączniku nr 2 do Statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, stanowiącego załącznik do uchwały nr 4/2018 Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 13 grudnia 2018 r. ze zm., kryteria:

3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie,

4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry,

10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

– nie zostały spełnione.

Wydanie oceny negatywnej uzasadniają błędy i uchybienia mające charakter rażący, związane z zakresem wymienionych wyżej kryteriów, które nie zostały spełnione:

W odniesieniu do kryterium 3:

1. Brak określenia wstępnych wymagań wobec kandydatów w zakresie wiedzy i umiejętności niezbędnych do osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się.

2. Brak rzetelnej analizy efektów uczenia się osiągniętych w czasie studiów na innym kierunku, a uznawanych na poczet programu studiów na ocenianym kierunku; odwoływanie się w tym zakresie wyłącznie do podobieństwa nazw zajęć.
3. Brak skutecznego, rzetelnego i wiarygodnego systemu sprawdzania i oceniania efektów uczenia się uzyskiwanych przez studentów w toku studiów i na jego zakończenie.
4. Przyjmowany poziom wymagań wobec studentów i stosowane kryteria oceniania nie pozwalają na różnicowanie stopnia osiągnięcia oczekiwanych efektów uczenia się.
5. Prace dyplomowe nie odzwierciedlają osiągnięcia efektów uczenia się w zakresie wiedzy i umiejętności, a ponadto zawierają błędy metodologiczne.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnię poinformowała o przyjęciu przez Senat Uczelni *Uchwały nr 11/02/2025 z dnia 14 lutego 2025 roku w sprawie: warunków, trybu oraz terminu rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji oraz sposobu jej przeprowadzenia w roku akademickim 2025/2026*, w której zostały określone szczegółowe wymagania wstępne dla kandydatów na studia na kierunku psychologia. Tekst uchwały został dołączony do odpowiedzi Uczelni. W uchwale nie określono jednak, w części zawierającej przepisy ogólne, jakie są podstawy przyjęcia na studia jednolite magisterskie, na którym to poziomie prowadzony jest kierunek psychologia (w § 9 oraz 10 Uchwały wymieniono wyłącznie podstawy przyjęcia na studia pierwszego stopnia oraz na studia drugiego stopnia). Również w załączniku do uchwały określającym szczegółowe warunki rekrutacji na studia w Filii w Rzeszowie Uczelni Biznesu i Nauk Stosowanych „Varsovia” wykaz szczegółowych warunków dla poszczególnych poziomów studiów jest podzielony na część dotyczącą studiów pierwszego stopnia oraz część poświęconą studiom drugiego stopnia, a jednolite studia magisterskie znalazły się w jednej grupie ze studiami pierwszego stopnia. Zgodnie z załącznikiem do uchwały w postępowaniu kwalifikacyjnym na jednolite studia magisterskie na kierunku psychologia uwzględniane są wyniki z dwóch przedmiotów do wyboru (język polski (pisemny), matematyka, geografia, biologia, historia, wiedza o społeczeństwie) oraz wynik z dowolnego języka obcego nowożytnego, przy czym nie wiadomo, na jakiej podstawie ten wynik ma być ustalany, gdyż w uchwale, co zaznaczono wyżej, brak jest określenia podstaw przyjęcia na jednolite studia magisterskie. Ponadto brak określenia poziomu biegłości językowej w zakresie języka obcego nowożytnego, jaką powinien się legitymować kandydat na studia na kierunku psychologia, może powodować przyjmowanie kandydatów o zbyt niskim poziomie biegłości językowej w stosunku do konieczności nabycia w trakcie studiów – przy założonej w programie studiów liczbie godzin kształcenia językowego i czasie trwania tego kształcenia – biegłości na poziomie B2+, co jest warunkiem ukończenia studiów. Także przyjęcie zasady, iż warunkiem kwalifikacji jest wynik z dowolnego języka obcego nowożytnego, nie zapewnia rekrutacji kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności niezbędne do uzyskania efektów uczenia się zakładanych dla kierunku psychologia, ponieważ możliwości wyboru języka, który będzie kontynuowany w trakcie studiów, co umożliwi kandydatowi nabycie kompetencji językowych na poziomie B2+ ESOKJ, są w programie studiów ograniczone, student nie ma możliwości kontynuowania dowolnego języka, a ponadto znajomość języka angielskiego jest psychologowi niezbędna. W odniesieniu do wyników z przedmiotów uwzględnianych w procesie kwalifikowania na studia nie określono również minimalnych

progów kwalifikacyjnych, co rodzi zagrożenie, że na studia będą przyjmowane osoby o zbyt niskim poziomie wiedzy i umiejętności, by możliwe było nabycie przez te osoby wiedzy i umiejętności opisanych w programie studiów na kierunku psychologia.

Należy uznać wyjaśnienia Uczelni odnoszące się do zarzutu rekrutowania studentów na specjalność, a nie na kierunek. Uczelnia załączała do odpowiedzi *Zarządzenie Zarządcy z dnia 19 sierpnia 2024 roku w sprawie zasad wyboru specjalności na studiach pierwszego stopnia, drugiego stopnia i jednolitych studiów magisterskich*, regulujące kwestie zapisu na specjalności. Należy jednak zauważyć, iż na stronie internetowej Filii w Rzeszowie w zakładce *Dla kandydata* nadal po wyborze kierunku psychologia pojawia się lista specjalności, co może być dla kandydata na studia mylące, gdyż uruchamiając procedurę rekrutacji, może mieć przeświadczenie, że już na etapie rekrutacji wybiera specjalność.

Odpowiadając na zarzut dotyczący nierzetelności w uznawaniu efektów uczenia się, Uczelnia poinformowała o wydaniu *Zarządzenia nr 05/01/2025 Rektora Uczelni Biznesu i Nauk Stosowanych „Varsovia” z dnia 22 stycznia 2025 roku w sprawie zasad uznawania efektów uczenia się uzyskanych w systemie szkolnictwa wyższego*. W zarządzeniu, które zostało załączone do odpowiedzi Uczelni, występują wewnętrzne sprzeczności. W § 1 pkt 1 jest mowa o możliwości wnioskowania o uznanie części efektów uczenia się uzyskanych w systemie szkolnictwa wyższego, a już w pkt 2 tego samego paragrafu jest mowa o możliwości uznawania „osiągnięć studenta w zakresie danego przedmiotu i konkretnej formy na innym kierunku studiów”, przy czym nie zdefiniowano, czym jest „osiągnięcie studenta w zakresie danego przedmiotu” i jaki jest jego związek z efektami uczenia się, o których uznanie student wnioskuje. W § 4 pkt 1 jest następnie mowa o wniosku studenta o uwzględnienie ocen z zaliczonego przedmiotu, a z § 5 wynika, że Biuro Obsługi Studenta informuje studenta o uwzględnieniu oceny z zaliczonego przedmiotu, a nie o uznaniu efektów uczenia się. W zarządzeniu brak jest opisu szczegółowej procedury porównywania efektów, jak również określenia podstaw podejmowania decyzji o uznaniu efektów. Nie określono także, kto jest odpowiedzialny za przeprowadzenie tej procedury ani jakie są podstawy wydania pozytywnej decyzji o uznaniu efektów uczenia się przez Dyrektora Instytutu, szczególnie że wśród przesłanek wymienionych w § 4 pkt 1 nie uwzględniono efektów uczenia się zakładanych dla kierunku i poszczególnych zajęć określonych w programie studiów na kierunku psychologia. Brak jest również regulacji dotyczących dokumentowania procedury uznawania efektów uczenia się, w zarządzeniu jest wyłącznie mowa o archiwizowaniu wniosku studenta o uznanie efektów uczenia się i załączników do wniosku. Nie jest zatem zgodne z rzeczywistością stwierdzenie zawarte w odpowiedzi, że Uczelnia „wdrożyła stosowne działania naprawcze”. Zarządzenia weszło w życie jednak Uczelnia nie przedstawiła żadnych przykładów zastosowania jego postanowień, a przykłady dokumentacji procesu uznawania efektów uczenia się przedstawione w trakcie wizytacji potwierdzały, iż proces ten charakteryzował się uznaniowością i polegał na automatycznym zaliczaniu zajęć o takich samych lub podobnych nazwach zaliczonych na studiach w innej uczelni. Ponadto samo zarządzenie jest niedoskonałe, gdyż nie zawiera szczegółowych regulacji gwarantujących rzetelność, a tym samym jakość procesu uznawania efektów uczenia się.

Odpowiadając na zarzut braku skutecznego, rzetelnego i wiarygodnego systemu sprawdzania i oceniania efektów uczenia się osiąganych przez studentów w toku studiów i na jego zakończenie oraz zbyt niskiego poziomu wymagań stawianych studentom i stosowania

kryteriów oceny niepozwalających na różnicowanie stopnia osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się, Uczelnia poinformowała w odpowiedzi, iż podjęte zostały działania mające na celu wprowadzenie skutecznego i wiarygodnego systemu oceniania efektów uczenia się uzyskanych przez studentów. Zmiany objęły modyfikację sylabusów, precyzyjne określenie kryteriów oceniania oraz dostosowanie metod weryfikacji do zakładanych efektów, ze szczególnym uwzględnieniem praktycznego profilu studiów. Rozszerzono katalog metod oceniania, wprowadzając m.in. zadania projektowe, analizy danych, studia przypadków i symulacje zawodowe. Prowadzący otrzymali zaktualizowane sylabusy, a ich stosowanie będzie monitorowane, aby zapewnić rzetelność oceniania. Analiza wyników oceniania po każdym semestrze pozwoli na interwencje w przypadku braku różnicowania ocen. Wprowadzono także regulamin dotyczący egzaminów i zasady ich przeprowadzania w formie zdalnej. Działania te zapewniły, w opinii Uczelni, transparentność, bezstronność i skuteczność procesu weryfikacji efektów uczenia się. Do odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnia dołączyła uchwałę Senatu z dnia 14 lutego 2025 roku w sprawie ustalenia zmian w programie studiów na kierunku psychologia na poziomie jednolitych studiów magisterskich o profilu praktycznym w Filii w Rzeszowie, z której wynika, iż zmieniony program studiów będzie obowiązujący dla wszystkich cykli kształcenia od roku akademickiego 2025/2026, a także załącznik do uchwały w postaci programu studiów. Ponadto w załącznikach do odpowiedzi Uczelni znalazły się sylabusy zajęć objętych programem studiów, jak również harmonogram realizacji programu studiów i matryca efektów uczenia się. Jakkolwiek należy docenić starania Uczelni w zakresie naprawy zdiagnozowanych nieprawidłowości dotyczących systemu sprawdzania i oceniania efektów uczenia się osiąganych przez studentów, to należy wyraźnie podkreślić, iż zmiany zostały zainicjowane już po przeprowadzonej analizie stanu faktycznego i dotyczą one weryfikacji i oceny efektów uczenia się w przyszłości, poczynając od roku akademickiego 2025/2026, co nie stanowi rzeczywistego rozwiązania problemu w odniesieniu do cykli kształcenia, które zostały rozpoczęte przed tym rokiem.

Proces naprawczy został wprawdzie rozpoczęty, jednak wdrażanie zmian w programie studiów, ustanowione na podstawie wzmiankowanej wyżej uchwały, jak również działań o charakterze projakościowym związanych z zapewnieniem wiarygodności i skuteczności systemu sprawdzania i oceniania efektów uczenia się uzyskanych przez studentów, zostało zaplanowane od roku akademickiego 2025/2026. Oznacza to, że wprowadzenie tych zmian w przyszłości nie ma żadnego wpływu na stan faktyczny, który podlegał ocenie w ramach postępowania oceniającego. Wprowadzenie zmian w przyszłości nie wpływa na stan zastany w trakcie postępowania w ramach oceny programowej ani na nieprawidłowości w sprawdzaniu i ocenianiu efektów uczenia się uzyskanych przez studentów cykli kształcenia rozpoczętych przez rokiem 2025/2026 i będących obecnie na pierwszym i kolejnych latach studiów, a w szczególności studentów będących na późniejszych latach studiów. Ponieważ proponowane zmiany odnoszą się wyłącznie do przyszłości, nie istnieje możliwość oceny ich skuteczności w eliminacji nieprawidłowości zdiagnozowanych i szczegółowo opisanych w raporcie zespołu oceniającego. Nieprawidłowości te już wystąpiły, miały istotny, negatywny wpływ na jakość kształcenia oraz sytuację studentów i to one stanowiły przedmiot aktualnej oceny. Co więcej, zmiany wprowadzone formalnie do programu studiów i zatwierdzone uchwałą Senatu Uczelni mają jedynie charakter deklaracyjny – nie zostały faktycznie wdrożone w procesie dydaktycznym. W konsekwencji dotyczą one wyłącznie przyszłych zamierzeń, a nie rzeczywistego stanu realizacji programu studiów, który podlegał

ocenie w ramach postępowania programowego.

W odpowiedzi na zarzut dotyczący prac dyplomowych w związku z brakiem potwierdzenia przez nie osiągnięcia efektów uczenia się w zakresie wiedzy i umiejętności oraz występujących w pracach błędów metodologicznych Uczelnia poinformowała, iż podjęte zostały zarówno doraźne, jak i długoterminowe działania mające na celu poprawę jakości prac dyplomowych i całego procesu dyplomowania. W ramach działań bieżących wprowadzono zarządzenie Dyrektora Instytutu Psychologii i Pedagogiki Filii Uczelni Biznesu i Nauk Stosowanych „Varsovia” w Rzeszowie z dnia 15 lutego 2025 roku w sprawie zmiany Zarządzenia nr 1/VIII Dyrektora Instytutu Psychologii i Pedagogiki Filii Uczelni Biznesu i Nauk Stosowanych „Varsovia” w Rzeszowie z dnia 27 sierpnia 2024 roku w sprawie szczegółowych zasad prowadzenia seminarium magisterskiego na studiach jednolitych magisterskich oraz studiach II stopnia w Instytucie Psychologii i Pedagogiki w filii Uczelni Biznesu i Nauk Stosowanych „Varsovia” w Rzeszowie w roku akademickim 2024/2025, które wprowadza m.in. obowiązkowe szkolenie dla promotorów i recenzentów oraz dodatkową superrecenzję w przypadku już zatwierdzonych tematów prac magisterskich. Prace ocenione negatywnie przez dodatkowego superrecenzenta nie zostaną dopuszczone do obrony, a promotorzy, których prace nie przejdą oceny, będą podlegać różnym konsekwencjom – od dodatkowych szkoleń, przez nadzór promotora pomocniczego, aż po czasowe odebranie prawa do prowadzenia seminariów dyplomowych (przy pięciu lub więcej odrzuconych pracach). Dodatkowo wprowadzono nowe zasady dyplomowania. Promotorzy muszą mieć wykształcenie, dorobek naukowy lub praktyczny zgodny z dyscypliną, do której przypisany jest kierunek studiów oraz temat pracy magisterskiej. Prace będą oceniane przez promotora i recenzenta posiadających co najmniej stopień doktora w odpowiedniej dyscyplinie. Tematy prac muszą precyzyjnie definiować problem badawczy i być ściśle powiązane z konkretnym zakresem, który odpowiada treści pracy. Do odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnia dołączyła wzmiankowane wyżej zarządzenie Dyrektora Instytutu Psychologii i Pedagogiki z dnia 17 lutego 2025 r. oraz zarządzenie Rektora z dnia 17 lutego 2025 r. w sprawie zasad dyplomowania. W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnia zamieściła też tabelę zawierającą wykaz egzaminów magisterskich planowanych na marzec 2025 roku (obejmujący 97 prac) z uwzględnieniem promotorów recenzentów i superrecenzentów. W przedstawionym przez Uczelnię wykazie jako recenzenci oraz superrecenzenci występują osoby, które zostały zadeklarowane jako nowo zatrudnieni pracownicy (w części od marca 2025), ale Uczelnia nie przedstawiła oświadczeń o wyrażeniu przez nie zgody na zatrudnienie. Jedna osoba, która występuje jako recenzent (6 razy) oraz superrecenzent (24 razy), jak wynika z informacji dostarczonych przez Uczelnię, nie jest zatrudniona w Filii w Rzeszowie. Ponadto na przedstawionej liście występują przypadki wymienności promotorów i recenzentów, a także osoby będące promotorami lub recenzentami jednych prac w przypadku innych są superrecenzentami.

Jakkolwiek należy docenić starania Uczelni w zakresie naprawy zdiagnozowanych nieprawidłowości dotyczących prac dyplomowych, to trzeba wyraźnie podkreślić, iż podjęte działania doraźne i długofalowe zostały zainicjowane już po przeprowadzonej analizie stanu faktycznego i dotyczą one sprawowania opieki promatorskiej nad pracami dyplomowymi oraz procesu dyplomowania w przyszłości. Oznacza to, że wprowadzenie tych zmian w przyszłości nie ma żadnego wpływu na stan faktyczny, który podlegał ocenie w ramach postępowania oceniającego w ramach oceny programowej. Wprowadzenie zmian w przyszłości nie wpływa

na stan zastany w ramach oceny programowej ani na nieprawidłowości dotyczące opieki promotorskiej i jakości procesu dyplomowania oraz jego wynik, jakim jest praca magisterska. Skuteczność działań doraźnych polegających na wprowadzeniu instytucji superrecenzenta także budzi zastrzeżenia, zwłaszcza w sytuacji, gdy zarówno recenzenci, jak i superrecenzenci to osoby, które Uczelnia zadeklarowała jako nowo zatrudnionych pracowników (częściowo od marca 2025 r.), lecz których oświadczeń o wyrażeniu zgody na zatrudnienie nie załączyła. Dodatkowo w wykazie przedstawionym przez Uczelnię występuje osoba pełniąca funkcję recenzenta w sześciu przypadkach oraz superrecenzenta aż w 24 przypadkach, mimo że – zgodnie z informacjami dostarczonymi przez Uczelnię – nie jest zatrudniona w Filii w Rzeszowie. Na liście przedstawionej przez Uczelnię pojawiają się również przypadki wymienności ról promotorów i recenzentów, co budzi zastrzeżenia co do rzetelności procesu oceny. Osoby pełniące funkcję recenzentów dla jednej grupy prac w innych przypadkach występują jako promotorzy lub superrecenzenci, co podważa zasadę niezależności i obiektywności oceniania.

Podsumowując: W świetle powyższego zarzuty oraz ocena spełnienia kryterium 3 sformułowane w raporcie zespołu oceniającego zostają podtrzymane. Uchwała dotycząca rekrutacji na jednolite studia magisterskie na kierunku psychologia zawiera liczne nieścisłości i braki. W części ogólnej nie określono podstaw przyjęcia na ten poziom studiów – § 9 i 10 odnoszą się jedynie do studiów pierwszego i drugiego stopnia. Dodatkowo w załączniku do uchwały jednolite studia magisterskie zostały błędnie przypisane do grupy studiów pierwszego stopnia, co powoduje niejasność interpretacyjną. W procesie kwalifikacyjnym uwzględniany jest wynik z dowolnego języka obcego nowożytnego, jednak uchwała nie precyzuje podstaw jego ustalania. Brakuje również określenia minimalnego poziomu biegłości językowej, jaką powinien posiadać kandydat, co może skutkować przyjmowaniem osób, które nie będą w stanie osiągnąć wymaganego na koniec studiów poziomu B2+ przy przewidzianej liczbie godzin nauki języka. Ponadto przyjęcie zasady uwzględniania dowolnego języka obcego w rekrutacji nie zapewnia wyboru kandydatów z kompetencjami językowymi umożliwiającymi osiągnięcie efektów uczenia się, zwłaszcza że student nie ma możliwości kontynuowania dowolnie wybranego języka, a znajomość języka angielskiego jest kluczowa w zawodzie psychologa. Dodatkowo w uchwale nie określono minimalnych progów kwalifikacyjnych dla przedmiotów branych pod uwagę w procesie rekrutacji, co stwarza ryzyko przyjmowania kandydatów o zbyt niskim poziomie wiedzy i umiejętności, by mogli oni osiągnąć efekty uczenia się przewidziane w programie studiów.

Nie jest zgodne z rzeczywistością stwierdzenie zawarte w odpowiedzi na raport zespołu oceniającego, że Uczelnia wdrożyła skuteczne działania naprawcze w zakresie procedury uznawania efektów uczenia się uzyskanych w systemie szkolnictwa wyższego. Zarządzenie w tej sprawie obowiązuje dopiero od nieco ponad miesiąca, a Uczelnia nie przedstawiła żadnych przykładów jego praktycznego zastosowania. Przedstawiona podczas wizytacji dokumentacja potwierdziła natomiast, że proces uznawania efektów uczenia się był uznaniowy i sprowadzał się do automatycznego zaliczania zajęć o takich samych lub podobnych nazwach zrealizowanych na innych uczelniach. Ponadto samo zarządzenie jest nieprecyzyjne i nie zawiera wystarczających regulacji, które gwarantowałyby rzetelność oraz jakość procesu uznawania efektów uczenia się, zawiera ono bowiem wewnętrzne sprzeczności i poważne braki w regulacjach dotyczących uznawania efektów uczenia się, szczególnie w odniesieniu do szczegółowej procedury porównywania efektów uczenia się

uzyskanych w innej uczelni z efektami zakładanymi dla kierunku psychologia w UBNS „Varsovia”, Filia w Rzeszowie, określenia podstaw podejmowania decyzji o uznaniu efektów, zasad archiwizacji procesu uznawania efektów uczenia się.

W zakresie naprawy systemu weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studentów Uczelni podjęła kroki w celu poprawy systemu, nie można ich jednak uznać za prowadzące do eliminacji nieprawidłowości zdiagnozowanych w wyniku oceny programowej. Zmiany w zakresie metod weryfikacji i oceny mają obowiązywać dopiero od roku akademickiego 2025/2026. Oznacza to, że nie dotyczą one obecnych studentów i cykli kształcenia rozpoczętych przed tym rokiem, a zatem nie mają wpływu na stan rzeczywisty, który był oceniany w postępowaniu oceniającym. Wdrażanie zmian pozostaje w sferze planów, co uniemożliwia ocenę ich skuteczności w eliminacji nieprawidłowości opisanych w raporcie z wizytacji. Nieprawidłowości te miały istotny negatywny wpływ na jakość kształcenia i sytuację studentów, a Uczelnia nie zaprezentowała dowodów na ich bieżące wyeliminowanie. Uchwała Senatu Uczelni oraz towarzyszące jej dokumenty, takie jak harmonogram realizacji programu studiów czy matryca efektów uczenia się, mają jedynie charakter deklaracyjny i nie zostały faktycznie wdrożone. W efekcie działania te odnoszą się jedynie do przyszłości, a nie do faktycznego programu studiów poddanego ocenie. Z podobną sytuacją mamy do czynienia w przypadku działań podjętych w celu naprawy nieprawidłowości dotyczących prac dyplomowych, które to działania zostały zainicjowane już po przeprowadzonej analizie stanu faktycznego i dotyczą sprawowania opieki promotorskiej nad pracami dyplomowymi oraz procesu dyplomowania w przyszłości. Podjęte działania doraźne dotyczące przeprowadzania oceny prac dyplomowych budzą zastrzeżenia co do rzetelności i obiektywności procesu oceny ze względu na wymiennosc ról promotora, recenzenta oraz superrecenzenta w nielicznej grupie osób zaangażowanych w te procesy.

W odniesieniu do kryterium 4:

1. Brak możliwości osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się właściwych dla 7. poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji ze względu na brak w kadrze osób z dorobkiem naukowym w dyscyplinie psychologia.
2. Brak możliwości zapewnienia prawidłowego prowadzenia prac dyplomowych na kierunku psychologia ze względu na powierzanie prowadzenia seminarium magisterskiego osobom bez stopni naukowych w dyscyplinie psychologia.
3. Niestabilność kadry i stosunkowo niewielka liczba osób zatrudnionych w Filii w Rzeszowie na podstawie umowy o pracę. Przy dużej liczbie studentów stwarza to ryzyko dla prawidłowej organizacji procesu kształcenia.
4. Niepełne stosowanie zasad polityki kadrowej i niewykorzystywanie w polityce kadrowej danych uzyskiwanych w procesie oceny okresowej oraz oceny zajęć dydaktycznych przez studentów.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnię – odnosząc się do zarzutów 1-3 – poinformowała, iż dokonano zmiany programu studiów, polegającej m.in. na likwidacji 21 specjalności, co zmniejszyło liczbę zajęć określonych w programie studiów o 252 i ograniczyło zapotrzebowanie na kadrę akademicką. Jednocześnie liczba osób prowadzących zajęcia na kierunku psychologia wzrosła z 262 (listopad 2024) do 295 (luty 2025), a Uczelnia nadal powiększa zasoby kadrowe, ale proces ten wymaga czasu. Uczelnia poinformowała, iż w filii w Rzeszowie liczba nauczycieli akademickich i prowadzących zajęcia wzrosła z 82 (w tym 6

lektorów) w momencie wizytacji do 89 (luty 2025), a od marca zaangażowane będą 94 osoby. Wszyscy nowi wykładowcy mają wykształcenie psychologiczne, a pięciu z nich zatrudniono na umowę o pracę, czyniąc Uczelnię ich głównym miejscem zatrudnienia. Szczegóły dotyczące nowej kadry zawarto w załączniku. Z odpowiedzi Uczelni wynika, iż część nowo pozyskanej kadry rozpocznie pracę od nowego semestru, którego początek przypada na 1 marca, wówczas w proces kształcenia w rzeszowskiej Filii zaangażowane będzie 94 osoby. Wśród 12 osób, które zgodnie z informacjami zawartymi w odpowiedzi Uczelni zasiliły kadrę akademicką, wszystkie posiadają wykształcenie w dyscyplinie psychologia. Z 12 nowych psychologów 5 zdecydowało się podjąć z Uczelnią współpracę na podstawie umowy o pracę z uwzględnieniem, iż „Varsovia” będzie dla nich podstawowym miejscem pracy. Ponadto, jak poinformowała Uczelnia, w celu zapewnienia prawidłowego prowadzenia prac dyplomowych na kierunku psychologia zmieniono Regulamin dyplomowania, wprowadzając wymagania dotyczące prowadzenia seminariów magisterskich wyłącznie przez osoby ze stopniami naukowymi w dyscyplinie psychologia. Dodatkowo uczelnia zastąpiła wszystkich promotorów i recenzentów niemających takich stopni osobami spełniającymi ten wymóg.

Należy zauważyć, iż już w trakcie wizytacji w Filii w Rzeszowie prowadzono 3 (z 24) specjalności, zatem argument o zmniejszeniu zapotrzebowania na kadrę ze względu na rezygnację z prowadzenia 21 specjalności jest bezprzedmiotowy, szczególnie że dotyczy on sytuacji przyszłej, a nie stanu faktycznego, który podlegał ocenie programowej i zgodnie z którym w programie studiów uwzględniono 24 specjalności. Rażąco nieprawidłowości dotyczące kadry, wykazane w wyniku oceny programowej, już wystąpiły, miały istotny, negatywny wpływ na jakość kształcenia oraz sytuację studentów i to one stanowiły przedmiot aktualnej oceny.

Trzeba także podkreślić, że w załączonych do odpowiedzi Uczelni dokumentach dotyczących nowo zatrudnionej kadry nie ma dowodu na zawarte w odpowiedzi deklaracje dotyczące rozbudowania zasobów kadrowych Uczelni o 12 nowych osób posiadających wykształcenie w zakresie psychologii. Do odpowiedzi dołączono 16 kart zawierających charakterystykę poszczególnych osób, które Uczelnia wskazuje jako osoby nowo zatrudnione. W tej grupie znajdują się karty z charakterystyką 4 osób, które były uwzględnione w wykazie kadry w trakcie wizytacji – zatem nie są to osoby nowo zatrudnione (z informacji uzyskanych w trakcie wizytacji wynikało, że 2 z tych osób były zatrudnione na podstawie umowy cywilnoprawnej oraz 2 – na podstawie umowy o pracę; 2 osoby zatrudnione na podstawie umowy cywilnoprawnej posiadają stopień doktora w dyscyplinie psychologia, 2 pozostałe posiadają tytuł zawodowy magistra uzyskany na kierunku psychologia oraz stopień doktora w dyscyplinie pedagogika). Ponadto do odpowiedzi Uczelni zostały dołączone karty z charakterystyką 2 osób – jednej posiadającej doktorat w dyscyplinie psychologia i drugiej posiadającej stopień doktora w dyscyplinie nauki medyczne – które Uczelnia deklaruje jako nowo zatrudnione, gdy tymczasem jedna z tych osób, wedle bazy Ludzie Nauki, jest zatrudniona w Uczelni Biznesu i Nauk Stosowanych „Varsovia” od lutego 2022 r., a druga od października 2023 r. Brak jest wyjaśnienia, dlaczego te osoby są włączone do grupy pracowników deklarowanych jako nowo zatrudnieni, a także dlaczego te osoby nie znalazły się w wykazie osób prowadzących zajęcia w Filii w Rzeszowie w trakcie wizytacji, która odbyła się w roku 2024.

Pozostałe 10 osób, których karty załączono do odpowiedzi Uczelni, są to osoby, które nie były

wykazane w trakcie wizytacji jako członkowie kadry prowadzącej zajęcia na kierunku psychologia w Filii w Rzeszowie UBNS „Varsovia”. W tej grupie znajduje się jedna osoba posiadająca tytuł profesora w dziedzinie nauk humanistycznych, z dorobkiem w dyscyplinie psychologia, która zgodnie z informacją zawartą w bazie Ludzie Nauki jest zatrudniona w Uczelni Biznesu i Nauk Stosowanych „Varsovia” od lutego 2025 r. Pozostałe osoby są pracownikami innych uczelni (niekiedy odległych geograficznie od Rzeszowa o kilkaset kilometrów). Brak jest w odpowiedzi Uczelni informacji o formie zatrudnienia pozostałych 10 osób (umowa o pracę, umowa cywilnoprawna), gdyż wszystkie te osoby są, jak zaznaczono wyżej, pracownikami innych uczelni (także osoba, która od lutego 2025 r. jest zatrudniona w UBNS „Varsovia”), oraz o dokładnej dacie rozpoczęcia pracy w Uczelni przez 9 osób (w odpowiedzi jest tylko ogólnikowa informacja, iż część z tych osób rozpocznie pracę od 1 marca 2025 r.). Do odpowiedzi Uczelni nie zostały dołączone oświadczenia żadnej z 9 osób o zgodzie na podjęcie pracy w Uczelni Biznesu i Nauk Stosowanych „Varsovia”, Filia w Rzeszowie, ani też oświadczenia o tym, że Uczelnia będzie stanowiła ich podstawowe miejsce pracy. W grupie 10 osób deklarowanych przez Uczelnię jako nowo zatrudnione znajduje się 1 osoba posiadająca tytuł naukowy profesora w dziedzinie nauk humanistycznych, z dorobkiem w dyscyplinie psychologia, 6 osób posiadających stopień doktora w dyscyplinie psychologia, 2 osoby posiadające tytuł zawodowy magistra psychologii oraz jedna osoba posiadająca stopień doktora w dyscyplinie nauki medyczne/biologia medyczna. Dla wszystkich osób posiadających tytuł profesora lub stopień doktora zaplanowano wyłącznie prowadzenie seminarium magisterskiego, z wyjątkiem jednej osoby, dla której zaplanowano również prowadzenie jednego wykładu, natomiast dla osób posiadających tytuł zawodowy magistra psychologii zaplanowano dla jednej z nich prowadzenie jednych zajęć, dla drugiej – prowadzenie dwójga zajęć. Nie stanowi to potwierdzenia ścisłego związku z Uczelnią ani zatrudnienia w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy, a co za tym idzie – nie świadczy o stabilności kadry prowadzącej zajęcia na kierunku psychologia w Filii w Rzeszowie UBNS „Varsovia”. Należy też zauważyć, iż zatrudnienie 10 nowych osób, w tym, zgodnie z deklaracjami zawartymi w odpowiedzi, 5 osób w pełnym wymiarze czasu pracy, w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy wiąże się z dużymi nakładami finansowymi, a Uczelnia nie przedstawiła oświadczenia, iż zapewniła w budżecie odpowiednie środki niezbędne do realizacji planów zatrudnienia nowych pracowników.

Odpowiadając na raport zespołu oceniającego, Uczelnia poinformowała ponadto, iż w celu zapewnienia prawidłowego prowadzenia prac dyplomowych na kierunku psychologia zmieniono Regulamin dyplomowania, wprowadzając wymóg dotyczący prowadzenia seminariów magisterskich wyłącznie przez osoby ze stopniami naukowymi w dyscyplinie psychologia. Dodatkowo Uczelnia poinformowała, iż zastąpiła wszystkich promotorów i recenzentów niemających takich stopni osobami spełniającymi ten wymóg.

Należy zauważyć, iż wymóg prowadzenia prac dyplomowych na kierunku psychologia, dotyczący prowadzenia seminariów magisterskich wyłącznie przez osoby ze stopniami naukowymi w dyscyplinie psychologia, był określony także w zasadach dyplomowania obowiązujących przez zmianą, o której informuje Uczelnia w odpowiedzi, lecz nie był respektowany, o czym wyraźnie jest mowa w raporcie zespołu oceniającego. Do odpowiedzi Uczelni nie został dołączony opis sposobu rozwiązania kwestii formalnych i merytorycznych związanych ze zmianami promotorów prac magisterskich oraz uzgodnienia tych zmian ze

studentami. Ponadto, jak zaznaczono wyżej, w odpowiedzi Uczelni nie ma dowodów potwierdzających zatrudnienie nowych osób, w tym 6 posiadających stopień doktora w dyscyplinie psychologia, którym planowane jest powierzenie prowadzenia seminarium magisterskiego. Wedle aktualnego stanu zatrudnienia (ustalonego na podstawie wykazu przedstawionego w trakcie wizytacji, wykazanych w załączniku do odpowiedzi na raport zespołu oceniającego 2 osób posiadających stopień naukowy doktora w dyscyplinie psychologia, zatrudnionych w Uczelni od roku 2022 oraz 2023, oraz jednej osoby zatrudnionej od lutego 2025 r., bez uwzględnienia pozostałych 6 osób wykazanych w odpowiedzi jako nowo zatrudnione z powodu braku określenia formy ich zatrudnienia, terminu rozpoczęcia pracy w Uczelni oraz potwierdzenia zgody na prowadzenie zajęć w Filii w Rzeszowie) w składzie kadry prowadzącej zajęcia na kierunku psychologia w Filii w Rzeszowie UBNS „Varsovia znajduje się jedna osoba posiadająca tytuł profesora w dziedzinie nauk humanistycznych z dorobkiem w dyscyplinie psychologia oraz 7 osób posiadających stopień doktora w tej dyscyplinie. Zgodnie z danymi przedstawionymi przez Uczelnię w raporcie samooceny obecnie w Filii w Rzeszowie na 4. oraz 5. roku łącznie na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych studiuje 237 studentów, co oznacza, że na jedną osobę zatrudnioną w Uczelni i posiadającą odpowiednie kwalifikacje i dorobek do pełnienia funkcji promotora przypada blisko 30 magistrantów, co nie zapewnia właściwej jakości opieki promotora nad pracą magisterską. Warto dodać, że na obecnym 1. oraz 2. roku studiów studiuje obecnie na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych 725 studentów, zatem nawet potencjalne zwiększenie kadry o kolejnych 6 osób posiadających stopień doktora w dyscyplinie psychologia nie rozwiąże nie tylko problemu braków kadrowych związanych z prowadzeniem seminariów magisterskich, ale także pozostałych zajęć, jeśli weźmie się pod uwagę złożoność i wewnętrzne zróżnicowanie problematyki objętej dyscypliną psychologia, jak również liczbę studentów.

Odpowiadając na zarzut niepełnego stosowania zasad polityki kadrowej i niewykorzystywania w polityce kadrowej danych uzyskiwanych w procesie oceny okresowej oraz oceny zajęć dydaktycznych przez studentów, Uczelnia poinformowała, iż posiada system oceny kadry akademickiej, obejmujący oceny okresowe, hospitacje zajęć oraz analizy opinii studentów. W odpowiedzi na zalecenia Polskiej Komisji Akredytacyjnej wdrożono dodatkowe działania, m.in. powiązanie wyników ocen studenckich z podnoszeniem kompetencji dydaktycznych, obowiązkowe szkolenia dla nauczycieli z niskimi ocenami oraz indywidualne plany rozwoju dydaktycznego. Dla wykładowców otrzymujących negatywne oceny studenckie przewidziano analizę wyników, indywidualne plany rozwoju, wsparcie superwizyjne oraz monitoring postępów. W razie braku poprawy mogą zostać podjęte dalsze kroki administracyjne. Uczelnia zapewniła w odpowiedzi, iż hospitacje zajęć zostaną ściślej związane z procesem rozwoju kadry, a wyniki ocen studentów będą miały wpływ na decyzje kadrowe, w tym awanse i przedłużanie umów. Ponadto Uczelnia poinformowała, iż w Filii w Rzeszowie organizowane są szkolenia dla kadry dydaktycznej, m.in. z metodologii prowadzenia prac magisterskich, strategii dydaktycznych oraz komunikacji akademickiej. Uczelnia finansuje także indywidualne szkolenia zgodnie z potrzebami nauczycieli.

Jakkolwiek należy docenić deklarowane w odpowiedzi starania Uczelni w zakresie wykorzystywania w realizacji polityki kadrowej i podnoszeniu jakości kadry dydaktycznej danych uzyskiwanych w procesie oceny okresowej oraz oceny zajęć dydaktycznych przez studentów, to trzeba wyraźnie podkreślić, iż podjęte działania zostały zainicjowane już po

przeprowadzonej analizie stanu faktycznego i dotyczą one przyszłości. Wprowadzenie zmian w polityce kadrowej w przyszłości nie ma żadnego wpływu na stan faktyczny dotyczący kadry prowadzącej kształcenie na kierunku psychologia, który podlegał ocenie w ramach oceny programowej i wpływał negatywnie na jakość kształcenia.

Podsumowując: Odpowiedź Uczelni na raport zespołu oceniającego nie dostarcza dowodów na rzeczywiste usunięcie rażących nieprawidłowości związanych z zakresem oceny w kryterium 4, a zarzuty dotyczące jakości kadry akademickiej, organizacji procesu dyplomowania oraz polityki kadrowej, jak również ocena spełnienia kryterium 4 pozostają nadal aktualne. Należy jednoznacznie stwierdzić, że Uczelnia nie dostarczyła dowodów na rozwiązanie kluczowych problemów wskazanych w raporcie zespołu oceniającego. Brak możliwości zapewnienia studentom możliwości osiągnięcia efektów uczenia się właściwych dla 7. poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji z powodu niedostatecznej liczby pracowników naukowych w dyscyplinie psychologia, nieprawidłowości w zakresie prowadzenia prac dyplomowych, niestabilność kadry oraz brak skutecznej polityki kadrowej nadal stanowią istotne zagrożenia dla jakości kształcenia na kierunku psychologia w Filii w Rzeszowie UBNS „Varsovia”.

W odniesieniu do kryterium 10:

1. Problemy strukturalne i luki w zarządzaniu jakością polegające na braku przejrzystości i jasnego podziału kompetencji w zakresie sprawowania nadzoru merytorycznego i administracyjnego nad kierunkiem psychologia oraz relacji między osobami sprawującymi nadzór merytoryczny i administracyjno-organizacyjny a osobami odpowiadającymi za ewaluację i doskonalenie jakości, co skutkuje lukami kompetencyjnymi i niespójnością działań.
2. Problemy w realizacji procedur zapewnienia i doskonalenia jakości i potwierdzenia ich skuteczności, w tym:
 - a. formalne podejście do ewaluacji, skutkujące jej pozorowaniem – wprowadzone procedury imitują ewaluację, ocena ogranicza się do wypełniania dokumentów bez dogłębnej analizy słabych i mocnych stron programu studiów;
 - b. brak systematycznego udziału kluczowych interesariuszy – w ewaluacji programu studiów nie biorą udziału studenci, ocena programu studiów przez przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego nie ma zaś charakteru systemowego i jej wyniki nie są wykorzystywane w ewaluacji programu studiów, co ogranicza możliwość uwzględnienia perspektywy wszystkich grup interesariuszy procesu kształcenia w ocenie i doskonaleniu programu studiów;
 - c. brak określenia i wykorzystania w ewaluacji programu studiów zakresu celowo i systematycznie gromadzonych danych ilościowych i informacji zwrotnych pochodzących od wszystkich interesariuszy procesu kształcenia, skutkujący fragmentarycznością ewaluacji programu studiów;
 - d. niedostatek dowodów i brak oceny skuteczności działań naprawczych i doskonalących – Filia przedstawiła wyłącznie przykładowe materiały o charakterze analityczno-sprawozdawczym, co nie pozwala na identyfikację i ocenę efektywności podejmowanych działań naprawczych lub doskonalących.

W odpowiedzi na zarzut dotyczący braku przejrzystości i jasnego podziału kompetencji w zakresie nadzoru merytorycznego i administracyjnego nad kierunkiem psychologia Uczelnia

poinformowała, iż wdrożyła zmiany mające na celu wyraźne rozgraniczenie obowiązków nadzoru administracyjnego i merytorycznego od funkcji związanych z ewaluacją i poprawą jakości kształcenia. Zgodnie z zarządzeniem Rektora nr 08/02/2025 z 17 lutego 2025 r. dyrektorzy instytutów nie mogą jednocześnie pełnić funkcji koordynatorów jakości kształcenia ani uczestniczyć w zespołach ds. jakości kształcenia na kierunkach, którymi zarządzają. W Filii w Rzeszowie UBNS „Varsovia” odpowiedzialność za prowadzenie studiów na kierunku psychologia spoczywa na Dyrektorze Instytutu Psychologii i Pedagogiki, natomiast nadzór nad jakością kształcenia jest domeną koordynatora jakości oraz zespołu ds. jakości kształcenia. Regulacje te, w opinii Uczelni, pozwolą na unikanie konfliktu interesów, poprawią transparentność oraz zwiększą efektywność współpracy, zapewniając spójność działań i eliminując luki kompetencyjne. Do odpowiedzi Uczelni zostało dołączone wzmiankowane wyżej zarządzenie.

Odpowiadając na zarzut formalnego podejścia do ewaluacji programu studiów, skutkujący jej pozorowaniem, Uczelnia poinformowała, iż dopiero 11 czerwca 2024 r. wdrożyła nowy wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia, zawierający 15 szczegółowych procedur, których realizacja już się rozpoczęła. Uczelnia deklaruje, iż system opiera się na najnowszych standardach oraz dobrych praktykach jakości kształcenia, a w wyniku ewaluacji podjęte zostały działania usprawniające, np. szkolenia dla promotorów prac dyplomowych oraz rozwiązania problemu płaskiego rozkładu ocena, a w trakcie wizytacji przedstawiona została dokumentacja potwierdzająca wpływ interesariuszy zewnętrznych na program studiów oraz liczne raporty ewaluacyjne.

Uczelnia zapewnia w odpowiedzi, iż traktuje ewaluację programu studiów poważnie, a proces ten obejmuje kompleksowy monitoring jakości, regularne spotkania z pracownikami, studentami i otoczeniem społeczno-gospodarczym oraz wieloaspektową analizę danych. Wyniki ewaluacji są, wedle zapewnień Uczelni, podstawą konkretnych działań naprawczych, np. zwiększenia liczby zajęć praktycznych czy modyfikacji specjalności studiów, proces ten jest ciągle rozwijany, oparty na regularnych szkoleniach oraz nowoczesnych narzędziach cyfrowych, a wprowadzane zmiany wynikają z dokładnej analizy oraz doświadczeń innych instytucji.

Uczelnia poinformowała w odpowiedzi, iż nie zgadza się z zarzutem braku systematycznego udziału interesariuszy w ewaluacji programów studiów. Wskazuje, że proces ten uwzględnia opinie absolwentów oraz otoczenia społeczno-gospodarczego, które są regularnie zbierane i analizowane. Uczelnia podkreśla też, że wprowadziła zarządzeniem Rektora zmiany, które dodatkowo usprawniają systematyczność tych działań. Uczelnia zauważa także, iż dokumenty analityczno-sprawozdawcze przedstawione jako dowód realizacji procedur wewnętrznego systemu zapewnienia jakości były pierwszym etapem ewaluacji jakości kształcenia, mającym dostarczyć danych do szczegółowej analizy skuteczności działań naprawczych i doskonalących.

Zespół oceniający zapoznał się z materiałami przedstawionymi przez Uczelnię w trakcie wizytacji i na tej podstawie sformułował zarzuty oraz zaproponował ocenę stopnia spełnienia kryterium 10. Uczelnia w odpowiedzi na raport zespołu oceniającego nie dostarczyła żadnych nowych materiałów dotyczących opisanego i ocenionego na podstawie raportu samooceny oraz wizytacji stanu faktycznego. Argumenty przedstawione przez Uczelnię w odpowiedzi nie znajdują zatem potwierdzenia w faktach oraz dokumentach znanych wcześniej zespołowi

oceniającemu. Zarówno w raporcie samooceny, w trakcie wizytacji, jak i odpowiedzi na raport zespołu oceniającego nie zostały przedstawione żadne przedsięwzięcia potwierdzające dogłębną analizę gromadzonych danych ewaluacyjnych, prowadzącą do zidentyfikowania mocnych i słabych stron programu studiów, w której uczestniczyliby studenci oraz interesariusze zewnętrzni, jak również podjęte w wyniku dogłębnej analizy działania naprawcze, których konsekwencją byłoby usunięcie nieprawidłowości. Udział studentów w doskonaleniu programu studiów ogranicza się do wypełniania kwestionariuszy ankiet, a udział przedstawicieli otoczenia gospodarczego ma charakter sporadyczny i fragmentaryczny, bez stałego, intencjonalnego zaangażowania celowo dobranej grupy interesariuszy, o czym była mowa wyżej. Uczelnia nie określiła zakresu celowo i systematycznie gromadzonych danych i informacji wykorzystywanych w procesie ewaluacji programu studiów i pochodzących od wszystkich interesariuszy procesu kształcenia. Nierozwiązana pozostała kwestia podziału kompetencji między osobami sprawującymi nadzór merytoryczny i administracyjny nad kierunkiem oraz ciałami odpowiedzialnymi za ewaluację i doskonalenie jakości kształcenia. Wprawdzie Uczelnia wprowadziła rozwiązania prowadzące do wyeliminowania konfliktu interesów między Dyrektorem Instytutu Psychologii i Pedagogiki a Komisją ds. Jakości Kształcenia, jednak nadal nie został sprecyzowany zakres obowiązków Dyrektora Instytutu w zakresie nadzoru nad kierunkiem psychologia, jak również pominięto rolę funkcji nadzorczych Dyrektora Filii w odniesieniu do kierunku psychologia.

Najlepszym dowodem na nieskuteczność systemu zapewnienia i doskonalenia jakości jest liczba, zakres i waga zarzutów i związanych z nimi zaleceń, które zostały sformułowane w odniesieniu do kryteriów 1 oraz 2.

Podsumowując: W świetle powyższego wszystkie zarzuty sformułowane w raporcie zespołu oceniającego oraz ocena spełnienia kryterium 10 zostają podtrzymane. Należy stwierdzić, iż w Filii w Rzeszowie UBNS „Varsovia” brak jest jednoznacznego określenia i rozgraniczenia zakresu odpowiedzialności pomiędzy Komisją ds. Jakości Kształcenia a Dyrektorem Instytutu Psychologii i Pedagogiki oraz Dyrektorem Filii, co prowadzi do nawarstwienia kompetencji i niejasności w podejmowaniu decyzji.

W odniesieniu do skuteczności systemu nie przedstawiono – poza incydentalnymi przykładami – dowodów na systematyczne wykorzystanie danych ewaluacyjnych do rzeczywistego doskonalenia programu, co potwierdza, że procedury ewaluacyjne mają jedynie charakter formalny. Udział studentów w zapewnieniu jakości kształcenia, w tym doskonaleniu programu studiów, ogranicza się do wypełniania kwestionariuszy ankiet, a udział przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego ma charakter incydentalny, bez stałego i celowo zorganizowanego ich zaangażowania. Ponadto nie określono zakresu systematycznie gromadzonych danych wykorzystywanych w procesie oceny programu studiów oraz sposobu ich wykorzystania, co prowadzi do fragmentaryczności ewaluacji i braku inicjatyw w zakresie podejmowania działań naprawczych.

Najistotniejszym dowodem na nieskuteczność systemu zapewnienia i doskonalenia jakości programu studiów jest liczba oraz waga zaleceń sformułowanych w odniesieniu do kluczowych kryteriów oceny. Należy też zauważyć, iż wszystkie działania naprawcze w odniesieniu do programu studiów opisane w odpowiedzi Uczelni, podjęte po wizytacji zespołu oceniającego, są skutkiem oceny zewnętrznej PKA. Żadna z nieprawidłowości

dotycząca programu studiów nie została zidentyfikowana w wyniku działań ewakuacyjnych w ramach wewnętrznego systemu zapewnienia jakości, lecz została zdiagnozowana i opisana jako wynik oceny zewnętrznej, co dobitnie świadczy o braku skuteczności wewnętrznego systemu w monitorowaniu, naprawie i doskonaleniu programu studiów. Brak przejrzystości w podziale kompetencji oraz dotychczas występujące potencjalne konflikty interesów wynikające z odgrywania podwójnych ról, jak również formalizm procedur ewaluacyjnych, skutkują systemowymi nieprawidłowościami, które znacząco utrudniają skuteczne wewnętrzne monitorowanie i poprawę jakości kształcenia.

Ponadto kryteria:

1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się,
2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się,
5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie,
7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku,
9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach,

– zostały spełnione częściowo ze względu na następujące błędy i uchybienia:

W odniesieniu do kryterium 1:

1. Brak zgodności przyporządkowania kierunku do dyscypliny z celami i koncepcją kształcenia oraz opisem zakładanych efektów uczenia się.
2. Brak zgodności obecnej koncepcji kształcenia na kierunku psychologia z założeniami nowej wizji i celami kształcenia w Filii w Rzeszowie UBNS „Varsovia”, w szczególności w odniesieniu do liczby i zakresu specjalności oraz uzasadnienia ich doboru, jak również brak odpowiedniego uwypuklenia w koncepcji oraz opisie zakładanych efektów uczenia się praktycznych zastosowań wiedzy oraz rozwoju umiejętności praktycznych niezbędnych w zawodzie psychologa.
3. Brak uwzględnienia w procesie budowania koncepcji kształcenia opinii i oczekiwań interesariuszy zewnętrznych, w tym pracodawców.
4. Nieprawidłowości w opisach efektów uczenia się, skutkujące brakiem możliwości zbudowania wiarygodnego i rzetelnego systemu weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studentów, polegające na:
 - a. niejednorodności opisu efektów uczenia się, tj. występowaniu w opisie jednego efektu uczenia się więcej niż jednego efektu, np. K_W03 (Zna w pogłębionym stopniu wybrane zagadnienia z zakresu teorii nauki i zjawisk występujących w związku ze zmianami paradygmatów naukowych. Zna w pogłębionym stopniu historię rozwoju psychologii jako nauki oraz historię myśli psychologicznej),
 - b. zawieraniu się w sobie elementów opisu efektów, tj. konstruowaniu opisu w taki sposób, że druga część opisu efektu zawiera uszczegółowienie pierwszej, wprowadzającej części, np. K_W06 (Ma pogłębioną wiedzę w zakresie

- psychologii różnic indywidualnych. Zna koncepcje teoretyczne związane z rozwojem cech temperamentu, zdolności, inteligencji, stylów poznawczych oraz ma wiedzę o metodach ich pomiaru. Zna zastosowania praktyczne tej wiedzy w działalności zawodowej związanej z psychologią),
- c. zbyt ogólnym i niespecyficznym opisie efektów uczenia się, np. K_W21 (Zna fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji związane z różnicami kulturowymi, religijnymi oraz ich związki z systemami wartości i zjawiskami patologii społecznych),
 - d. nadmiernie lakonicznym opisie efektów uczenia się, np. P_U03 (Student potrafi w stopniu pogłębionym zaplanować i przeprowadzić proces diagnostyczny z zastosowaniem wywiadu, obserwacji oraz wybranych metod kwestionariuszowych, testowych i projekcyjnych [...]) w wypadku zajęć *diagnoza psychologiczna*,
 - e. przypadkowym przypisywaniu efektów uczenia się do zajęć, wynikającym z nieadekwatności efektów do celów i zakresu przedmiotowego zajęć,
 - f. przypisywaniu analogicznych lub treściowo podobnych efektów uczenia się różnym zajęciom określonym w programie studiów.

W odniesieniu do kryterium 2:

- 1. Nieprawidłowości w klasyfikacji zajęć do modułów kształcenia ogólnego, podstawowego i praktycznego.
- 2. Nieprawidłowości w konstrukcji treści programowych poszczególnych specjalności np. *psychodietetyka i suplementacja w sporcie*.
- 3. Nieprawidłowości w konstruowaniu programów poszczególnych zajęć, polegające na:
 - a. braku zgodności treści programowych zajęć z zakładanymi efektami uczenia się dla tych zajęć, np. *psychoterapia, opiniowanie – ekspertyzy psychologiczno-sądowe, elementy prawa dla psychologów*,
 - b. braku zgodności treści programowych zajęć z ich merytoryczną specyfiką, np. *zaburzenia odżywiania u sportowców*,
 - c. braku treści programowych istotnych merytorycznie z punktu widzenia oczekiwanego zakresu tematycznego zajęć, np. w treściach zajęć *diagnoza psychologiczna* brakuje poznawania konkretnych narzędzi/testów wykorzystywanych w diagnozie psychologicznej, jak testy inteligencji czy testy osobowości,
 - d. obecności w programach zajęć treści, które są niemożliwe do realizacji na danym etapie kształcenia, np. *psychologia wychowawcza, psychiatria, diagnoza psychologiczna*,
 - e. braku w spisie lektur aktualnych, ważnych publikacji w danym obszarze tematycznym, np. *psychologia różnic indywidualnych*,
 - f. braku sprecyzowania informacji na temat poznawanych w ramach zajęć metod psychologicznych, co nie pozwala na ocenę możliwości osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów uczenia się, np. *psychologia wychowawcza*.
- 4. Prowadzenie jednolitych studiów magisterskich niestacjonarnych w trybie LiM hybrydowych, trwających 5 semestrów, dla osób posiadających dyplom ukończenia studiów wyższych oraz brak podjętych działań w celu przeniesienia studentów ze studiów w trybie LiM na studia stacjonarne lub niestacjonarne trwające 5 lat (10

- semestrów), a w konsekwencji brak zapewnienia studentom realnej możliwości nabycia wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych do wykonywania zawodu psychologa.
5. Systemowo błędne założenie, że student w trakcie 5 semestrów (ok. 75 tygodni) może osiągnąć wszystkie zakładane efekty uczenia się dla kierunku psychologia, odpowiadające 300 punktom ECTS (min. 7500 h) nakładu pracy studenta i czasowi trwania studiów odpowiadającemu 10 semestrom.
 6. Nieprawidłowości związane z uwzględnieniem w programie studiów niestacjonarnych zbyt niskiej liczby godzin zorganizowanych przez Uczelnię, z bezpośrednim udziałem prowadzących zajęcia i studentów, i występującym w konsekwencji tej nieprawidłowości niekorzystnym, z punktu widzenia możliwości nabycia przez studentów zakładanych efektów uczenia się, stosunkiem liczby godzin udziału studenta w zajęciach do liczby godzin indywidualnej pracy związanej z zajęciami, np. *diagnoza psychologiczna, psychometria*.
 7. Błędne zaliczenie do grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne takich, w przypadku których zakładane efekty uczenia się nie obejmują umiejętności praktycznych do nabycia przez studentów, np. *filozofia, socjologia, logika, historia myśli psychologicznej, wprowadzenie do psychologii*.
 8. Brak wskazania w programie zajęć czynności praktycznych wykonywanych przez studentów oraz brak scharakteryzowania warunków, w jakich te czynności będą realizowane, oraz brak wskazania celów, zakresu i wymagań stawianych pracom studenckim, np. projektem, symulacjom, grom dydaktycznym itp., co powoduje, iż na podstawie programu studiów nie można stwierdzić, że spełniony jest wymóg przyporządkowania zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne więcej niż 50% liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów. Podana w programie studiów liczba 227 punktów ECTS przypisanych zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne nie znajduje potwierdzenia w związku z opisaną nieprawidłowością.
 9. Brak dostosowania się do zasad higieny pracy umysłowej i optymalnego planowania harmonogramu zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych, co uniemożliwia pełne i racjonalne wykorzystanie przez studentów czasu przeznaczonego na udział w zajęciach i osiąganie zakładanych efektów uczenia się.
 10. Błędne przypisanie wszystkich godzin praktyk zawodowych (36 ECTS) do grupy zajęć do wyboru – ze względu na to, że tylko część praktyk zawodowych (związanych z wybraną specjalnością) podlega wyborowi.
 11. Brak spełnienia wymogu uwzględnienia w programie studiów zajęć z dziedziny nauk humanistycznych, którym przyporządkowano co najmniej 5 ECTS. Uczelnia nieprawidłowo zalicza do tej grupy zajęć język obcy, historię myśli psychologicznej i etykę zawodu psychologa.
 12. Brak w programie studiów stacjonarnych oraz niestacjonarnych wskazania zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, co powoduje brak możliwości jednoznacznego stwierdzenia, czy spełniony jest wymóg nieprzekroczenia 50% liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów o profilu praktycznym, która może być uzyskana w ramach zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.
 13. Brak przedstawienia w programie studiów w sposób precyzyjny i specyficzny dla zajęć metod kształcenia z odniesieniem do celów kształcenia i zakładanych efektów

uczenia się, co świadczy o braku powiązania określonej metody dydaktycznej z opanowywaniem przez studentów określonej wiedzy i umiejętności lub kompetencji społecznych i w rezultacie nie potwierdza możliwości uzyskania przez studentów zakładanych efektów uczenia się przy zastosowaniu określonej metody lub metod.

14. Niejednoznaczne określenie w programie studiów liczby godzin przewidzianych dla praktyk zawodowych, a w konsekwencji liczby punktów ECTS przyporządkowanych praktykom, jak również brak precyzyjnego dookreślenia czynności wykonywanych przez studenta w ramach pracy indywidualnej związanej z praktykami zawodowymi, a także sposobów sprawdzenia i oceny pracy indywidualnej.
15. Brak odzwierciedlenia w programie praktyk zawodowych możliwości osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zgodnych z poziomem 7. Polskiej Ramy Kwalifikacji, w szczególności w zakresie wykorzystania posiadanej wiedzy do formułowania i rozwiązywania problemów oraz wykonywania zadań typowych dla działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, w tym przypadku działalności zawodowej psychologa, doboru oraz stosowania właściwych metod i narzędzi, wykonywania zadań w nieprzewidywalnych warunkach (P7S_UW).
16. Brak odzwierciedlenia w opisie efektów uczenia się dla praktyk wspólnych dla wszystkich studentów, odbywających się w 4. oraz 6. semestrze, progresu wiedzy i umiejętności studentów, jak również brak wyszczególnienia zadań/czynności, które studenci powinni wykonywać w ramach poszczególnych etapów praktyk, oraz ich zróżnicowania na każdym z etapów.
17. Dopuszczenie możliwości zaliczenia na poczet praktyki zawodowej czynności wykonywanych przez studenta, w szczególności w ramach zatrudnienia, stażu lub wolontariatu, jeżeli czynności te umożliwiły uzyskanie efektów uczenia się określonych w programie studiów dla praktyk zawodowych. W przypadku ocenianego kierunku potwierdzenie efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów, np. na stanowisku pracy, częściowo lub całkowicie na poczet efektów uczenia się zakładanych dla praktyk zawodowych w programie studiów nie powinno być stosowane, ponieważ student kierunku psychologia w ramach swojej aktywności zawodowej nie może osiągnąć efektów uczenia się zakładanych dla praktyk w programie studiów, gdyż nie może realizować zadań zawodowych psychologa, gdyż nie uzyskał prawa do wykonywania zawodu i nie posiada tytułu zawodowego magistra uzyskanego na kierunku psychologia.
18. Występujące odstępstwa od zasad organizacji praktyk przyjętych przez Uczelnię, polegające np. na powierzaniu funkcji opiekuna praktyk osobom niebędącym psychologami lub wyrażeniu zgody na odbycie przez studenta praktyki w miejscu niezapewniającym prawidłowej realizacji praktyki i nabycia przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk.
19. Brak systematycznej i wnikliwej oceny praktyk zawodowych oraz wykorzystywania jej wyników do doskonalenia programu i realizacji praktyk zawodowych.

W odniesieniu do kryterium 5:

1. Brak specjalistycznych pracowni umożliwiających prowadzenie zajęć kształtujących umiejętności praktyczne, m.in. w zakresie prowadzenia badania testowego, obserwacji, rozmowy psychologicznej.

2. Brak pracowni komputerowej wyposażonej w komputery stacjonarne lub na stałe zainstalowane laptopy.
3. Część powierzchni biblioteki przewidziana jako czytelnia nie spełnia swojej funkcji ze względu na bardzo ograniczoną powierzchnię i niewłaściwe wyposażenie.

W odniesieniu do kryterium 7:

1. Brak opracowanego systemu motywowania pracowników i studentów do korzystania z systemów mobilności akademickiej.
2. Brak innych form umiędzynarodowienia oprócz potencjału w zakresie systemów mobilności akademickiej i kształcenia językowego (np. zajęć prowadzonych z gośćmi z zagranicy poprzez wykorzystanie systemów kształcenia na odległość).
3. Brak wykorzystywania piśmiennictwa w językach obcych, w tym w szczególności w języku angielskim, w procesie nauczania i uczenia się na kierunku psychologia oraz brak korzystania z piśmiennictwa obcojęzycznego w procesie przygotowywania prac magisterskich.

W odniesieniu do kryterium 9:

1. Strona WWW Uczelni cechuje się zagmatwaną (labiryntową) nawigacją, która utrudnia orientację użytkownika i odnalezienie jasnych punktów odniesienia.
2. Informacje o programie studiów zawarte są w różnych miejscach strony, a pełna ich wersja znajduje się w mało przyjaznej formie w Biuletynie Informacji Publicznej. Informacje o programie studiów są przedstawione w trudno przyswajalnej, liniowej formie — w postaci licznych, wielostronicowych plików.
3. Sposób prezentacji informacji dla kandydatów na studia wprowadza chaos, powodując niejasności co do tego, czy rekrutacja dotyczy kierunku, czy specjalności oraz jaka jest liczba dostępnych specjalności.
4. Pominięcie w ewaluacji publicznego dostępu do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach takich grup odbiorców jak kandydaci na studia oraz interesariusze zewnętrznymi z otoczenia społeczno-gospodarczego.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnię przedstawiła działania naprawcze podjęte w reakcji na sformułowane zarzuty i związane z nimi zalecenia odnoszące się do zakresu oceny w wymienionych wyżej kryteriach. Przedstawione środki są nieadekwatne do pełnej skali zdiagnozowanych błędów i uchybień oraz ich wpływu na jakość kształcenia, gdyż działania wymienione i opisane w odpowiedzi Uczelni, a także wewnętrzne akty prawne je regulujące odnoszą się do przyszłości i nie mają wpływu na naprawę stanu faktycznego zastanego w trakcie przeprowadzania oceny programowej. W rezultacie działania naprawcze podjęte przez Uczelnię nie mogą wpłynąć na zmianę wyników przeprowadzonej oceny programowej ani zniwelować niepożądanych — powstałych przed aktualną oceną programową — skutków stwierdzonych błędów i uchybień dla jakości kształcenia na kierunku psychologia.

Pozostałe kryteria zostały spełnione.

Z uwagi na to, że co najmniej jedno kryterium nie zostało spełnione, zgodnie z ust. 4 pkt 1 załącznika nr 3 do Statutu zaistniały przesłanki do wydania oceny negatywnej.

§ 3

1. Uczelnia niezadowolona z uchwały może złożyć wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.
2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, należy kierować do Polskiej Komisji Akredytacyjnej w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.
3. Na składającym wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy ciąży, na podstawie art. 245 ust. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, obowiązek zawiadomienia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego o jego złożeniu.

§ 4

Uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej otrzymują:

1. Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego,
2. Rektor Uczelni Biznesu i Nauk Stosowanych „Varsovia”.

§ 5

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Janusz
Uriasz

Elektronicznie
podpisany przez
Janusz Uriasz
Data: 2025.03.27
14:34:04 +01'00'

Załącznik
do uchwały nr 154/2025
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 21 marca 2025 r.

Wykaz zajęć/grup zajęć, których obsada jest nieprawidłowa

Nazwa zajęć lub grupy zajęć/ poziom studiów/ rok studiów	Imię i nazwisko, tytuł zawodowy /stopień naukowy/tytuł naukowy nauczyciela akademickiego	Uzasadnienie
Seminarium magisterskie	dr M. Dudek prof. dr hab. B. Muchacka dr hab. M. Zabierowski dr P. Dubiel-Zielińska dr M. Gajderowicz dr W. Gałat dr M. Rogala dr R. Matuszek	Reprezentowana inna dyscyplina naukowa, brak doświadczeń w pracy badawczej w obrębie psychologii
Interwencja kryzysowa	dr hab. E. Dolińska	Brak dorobku naukowego w zakresie problematyki zajęć
Pamięć i uczenie się	dr hab. M. Zabierowski	Brak dorobku naukowego w zakresie problematyki zajęć
Psychologia osobowości Psychologia rozwojowa	dr A. Machowska	Brak dorobku naukowego w zakresie problematyki zajęć
Psychologia uzależnień Psychologia zdrowia	dr A. Mazur	Brak dorobku naukowego w zakresie problematyki zajęć
Psychopatologia	dr K. Wójcik mgr M. Stankiewicz	Brak dorobku naukowego w zakresie problematyki zajęć